

שבת הראי"ה

ליקוטים מתורתו של הצדיק והחסיד, מרא דארעא דישראל, שר התורה ורועה ישראל
רבי אברהם יצחק הכהן קוק זצ"ל

אורות הפרשה

אָדָם פִּי יִקְרִיב וּא, ב].

על זה מקרא מפורש אין זה עוקר דבר מן התורה, כיון שהבכורות נפסלו ע"י חטא העגל, אי אפשר שיהיה דבר של חטא קיים לעד, כי התשובה קדמה לעולם. על כן כשיתוקן כל רושם של חטא תשוב העבודה לבכורות [...] ויש לדרוש שחובת קרבנות בעלי חיים אינם אמורים כי אם כל זמן שהמקריבים הם כהנים. על כן כתיב "וישחט אותו על ירך" "וזרקו בני אהרן את דמו". אמנם זה החזיון הוא לימים רחוקים מאוד, ויוכל להיות שתיקון העולם בתחיית המתים יהיה לפני זה" [מרן הראי"ה, 'קבצים מכת"ק', ח"ב, עמ' טו-טז].

"לעתיד, זבחי בעלי חיים יתמעטו מאכילת רשות ודאי, כי הכתוב אומר: "כי תאוה נפשך לאכול בשר". ואין תאוה הנפש השלימה לאכול בשר מן החי? [...] או שהסנהדרין אז ימצאו לנכון, על פי הכח שיש להם לעקור מן התורה בשב ואל תעשה, לפטור מקרבנות החובה של מן החי, כיון שכבר חדלה הריגת החי מן המנהג של תשמיש הרשות, והמקרא מסייע [...] ועל זה רמזו תז"ל "כל הקרבנות בטלים, ותודה אינה בטלה" וכו'. ויוכל להיות שעל פי הסנהדרין ועל פי הנביאים תשוב העבודה לבכורות, כיון שימצא

אורות הראי"ה

מרן הראי"ה קוק

והגאון ר' יוסף גרשון הורביץ זצ"ל

רבה של שכונת וישיבת מאה שערים (פרק ב')

פרק ב': דרשות הראי"ה

בישיבת 'מאה שערים'

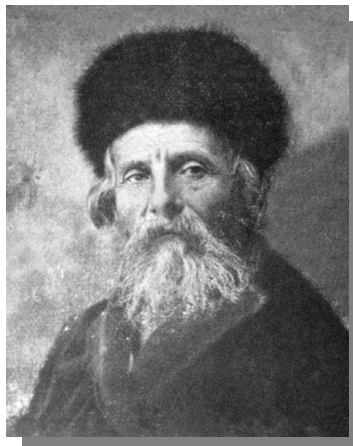
"בני מאה שערים נהרו לקראת הרב"

לא רק ישיבת מאה שערים הייתה קשורה למרן הראי"ה, אלא גם השכונה כולה. על אחד הביקורים הראשונים של הראי"ה (לאחר עלותו לירושלים) בשכונ זו, אשר נערך באחד מימי חג הסוכות, מספר תלמידו ר' מנחם מנדל פרוש זצ"ל:

"מעולם לא טעמה ירושלים מזמן חורבן בית המקדש טעם שמחת החג, שמחה עילאה, כבחג הסוכות הראשון בבית הרב. רגיל הייתי לומר שהעונש הכי גדול שנענשו מתנגדי הרב, היה זה שלא זכו להנות מאור פניו ומאמרותיו הנעימים. [...] ביום הושענא רבא, לפנות ערב, באו חברי ועד מאה שערים עם גבאי ביהכנ"ס ועוד נכבדים, ולקחו את הרב לתפילת מעריב והקפות בבית הכנסת הגדול 'ישועת יעקב'. את כל הדרך עברו בשירים ונגינות עם תזמורת וריקודים, וכל בני מאה שערים נהרו לקראת הרב ומלוייו".

עוד מספר רמ"מ פרוש:

"קרה פעם אחת כשהתפרסם שהרב ידרוש בשבת ידועה בישיבת מאה שערים, והמקורבים לרב היו רגילים לבוא לבית הרב ללכת אתו אל מקום הדרשה, וביניהם גם אני.

בשבוע שעבר סיפרנו את תולדות חייו של הגאון ר' יוסף גרשון הורביץ זצ"ל, רבה של 'מאה שערים'. הזכרנו בין היתר, כי הוא גם עמד בראש תנועת 'המזרחי' בירושלים.

רי"ג הורביץ היה מחסידיו ואוהביו של מרן הראי"ה; הוא השתתף בכינוסים רבים שנערכו בבית הרב, וקיבל מתורתו.

אכן, דוקא מפני הקרבה והקשר ההדוק שהיו ביניהם (שניהם התגוררו בסמיכות מקום), לא נצרכו לעמוד בקשרי מכתבים, ומשום שכך אין בידינו הרבה חומר כתוב ומפורט על הקשרים ביניהם. ידוע לנו רק על מכתב אחד ששלח מרן הראי"ה לרי"ג, בעניין שמירת השבת בירושלים [ובעז"ה נפרסם אותו בשבועות הבאים].

אמנם, מתוך סיפורים ומסמכים שונים, ניתן ללמוד על פגישות רבות שהיו ביניהם. בתוך פגישות אלו ניתן למנות את הכינוסים הציבוריים שנערכו בישיבת 'מאה שערים', בהם השתתפו ונאמו ראש הישיבה הרי"ג הורביץ, ומרן הראי"ה. נספר השבוע על מעט מדרשות אלו.

שערים, בנוכחות רי"ג הורביץ ומרן הראי"ה. הדרשה נקראת בשם 'עלבונה של תורה', וכך הוא מספר על הרקע לחיבורה ואמירתה: "בחדש אלול שנת תרע"ט נקראנו לעיה"ק ירושלים תוב"א להאספה הגדולה של המזרחי (שהתקיימה בישיבת 'מאה שערים', כפי שנספר בשבועות הבאים), ואז היה תיכף לאותו מעשה שעורורה של אנשים רעים וחטאים שיצאו בחוצפה למחות נגד בחירתו להרב הראשי את מו"ר הכהן הגדול מאחיו הגאון הגדול איש האשכולות ירא ושלם ותיק וחסיד וכו' וכו' מרא דארעא דישראל כקש"ת מוהר"ר אברהם יצחק הכהן קוק שליט"א, וכ"כ רבה רעתם וכבדה חטאתם להדפיס ולהפיץ כתיבי פלסטר על אותו גאון וצדיק שליט"א אשר תסמר שערות השומע. ובאסיפה הפומבית אשר הייתה בהיכל הישיבה הגדולה במאה שערים דרשתי את המאמר הזה על עלבונה של תורה [...] על זילותא בכבודו של שר התורה" [יבוא שילה, עמ' כג].

בשבוע הבא נספר אי"ה על קשריו של מרן הראי"ה עם רבני ישיבת 'מאה שערים' ותלמידיה.

וכעזבו את הבית נמצא בין ההולכים אחרי הרב גם אביו, וכאשר הביט הרב לאחוריו וראה את אביו, עמד מללכת. כשאביו הרגיש את הדבר, ניגש אליו ושאלו מה אתה אומר, האם אפשר גם לי ללכת לשמוע? ענה לו הרב: האם לא מספיקה בשבילי אימתא דצבורא... אביו הבין לכוונתו, ועשה עצמו כאילו חזר לביתו, ואח"כ הלך לשם לבדו, שלא ירגיש בו. [עמ' 248. וע"ע שם עמ' 247].

על כבוד התורה

הגאון ר' ישעיה הורביץ זצ"ל, רבה של צפת, היה אחד מידידיו ומעריציו של מרן הראי"ה, וקיבל ממנו הסכמות לספריו. הוא היה נצר לשל"ה הקדוש, וצאצא לגדולי וגאוני ישראל קדושי עליון (אגב, גם בנו – ר' שמואל הורביץ זצ"ל, מזקני חסידי ברסלב, היה מקורב למרן הראי"ה). באחד מספריו הוא מביא את תוכן אחת מהדרשות שנשא בישיבת מאה

תיאור ההספדים על ר' אליהו קלצקין זצ"ל, שהיה אחד מגאוני ירושלים. בין המספדים – מרן הראי"ה. (מתוך עתונות התקופה)

— כיום ר' י"ט אייר נערך על הגאון המנוח חספר מר בישיבת 'מאה שערים' בנוכחות רבני ירושלים וקהל גדול מאד שפלא את אולם הישיבה. הספידוהו: ראש הרבנים לאיי והגאב"ד דירושלים מרן הגרא"י קוק, מרן הגרא"ז מלצר, והרבנים הגאונים ר' שמואל רפפורט, ר' יעקב משה חרל"פ, ר' יחיאל מיכל טוקצינסקי. ההספדים נמשכו על שעה מאוחרת בלילה והשאירו רושם עמוק על כל השומעים.

ביום ה' ב' אלול, בשעה שלש אחה"צ, נערך בהיכל ישיבת 'מאה שערים' הספד גדול ברב עם על אותו גאון וצדיק רבנו מרן זצ"ל. הספידו הגאונים: מוה"ר צבי פסח פרנק, מוה"ר איסר זלמן מלצר, מוה"ר יעקב משה חרל"פ, מוה"ר יוסף גרשון הורביץ ומוה"ר יחיאל מיכל טוקצינסקי. כל הגאונים הנ"ז תארו את גודל האבדה העצומה לכל עם ישראל, בהלקח ממנו קברניט הדור ומנהיגו, רבנו ומאורנו שהיה יחיד הדור בגאונות תורתו ויראתו, בצדקתו ובחסידותו, באהבת ד' ואהבת ישראל, במדותיו התרומיות ובמעשיו הגדולים והכבירים לעם ישראל ולארץ ישראל, וזו היא אבדה נוראה שאין לה חליפין ותמורה בדור יתום זה. דברי הגאונים המספידים עשו רושם גדול וחזק על כל הקהל הרב שעמד מדוכא ועטוף יגון וצער על סלוקו של אותו גאון וצדיק שקשה סלוקו כשריפת בית המקדש.

הספדים על מרן הראי"ה זיע"א בישיבת 'מאה שערים' (מתוך עתונות התקופה)

בקרב יצאו לאור ספרים וחוברות חדשים בהוצאת 'אור האורות', על מרן הראי"ה קוק זצ"ל. המעוניינים לתרום לטובת ההוצאה, או להקדיש עבור יקיריהם, מתבקשים ליצור עמנו קשר בהקדם, במייל:

reiyyaa@gmail.com

העלון בחסות

ישיבת "אורות אביב" בדרום תל אביב

- ✓ תוכנית לימוד מתוכננת ומוגדרת, עם יעדים לימודיים לכל תלמיד ע"פ יכולתו.
- ✓ לימוד מעמיק ומקיף עם מעגלי הזרות.
- ✓ אווירה משפחתית חמה ואוהדת.

לפרטים: הרב אמינגר: 050-8822088 הרב יובל: 052-8119291

העלון יוצא לאור בסיוע 'דפרי שיר' – הדוכן שלך לספרי קודש ומוסיקה יהודית. להזמנות: 077-3220338

סניפים:
תחנה מרכזית י-ם.
אצ"ל 60 ר"ג.
איכילוב 8 פ"ת.

העלון יוצא לאור ע"י ארגון 'אור האורות' להפצת תורת הגה"צ הראי"ה קוק זיע"א

שאלות ותגובות ניתן לשלוח לכתובת: רח' הרב צבי יהודה 6 דירה 3 בת-ים, או בדוא"ל: reiyyaa@gmail.com או להתקשר למספר: 0546-573-528

ניתן לקרוא את העלון גם באתר: www.yeshiva.org.il ניתן לקבל את העלון במייל מדי שבוע

אור האורות

תרבות יהודית מקורית